

TALOUSARVIOALOITE 621/2007 vp

Määrärahan osoittaminen opintokeskusten opintokerhotoimintaan

Eduskunnalle

Parlamentaarinen aikuiskoulutustystyöryhmä (PAT) käynnisti vuonna 2002 valmistuneessa muistiossaan keskustelun vapaan sivistystyön ns. suuntaviivaopinnoista. Ajatusta on tämän jälkeen kehitetty yhteistyössä vapaan sivistystyön toimijoiden ja opetushallinnon kanssa, ja parhailaan (2005—2008) on käynnissä näiden opintojen lisäämiseen ja kehittämiseen tähtäävä informaatio-ohjaus. Suuntaviivaopintojen ideana on, että tarvitaan erityistoimenpiteitä ja uudenlaisia opintoja tiettyjen huonompiosaisten ja aikuis-koulutuksessa aliedustettujen kansalaisryhmien osallistumisen lisäämiseksi. Suuntaviivaopinnoissa puhutaan toisaalta uudenlaisista oppisisällöistä ja toisaalta aliedustettujen ryhmien aktivoimisesta.

Järjestöllistä sivistystyötä tekevillä opintokeskuksilla on hyvät toiminnalliset edellytykset tarttua suuntaviivaopintojen kaltaisiin erityisiin oppinnollisiin haasteisiin. Koulutuksen arviointineuvosto toteaa vapaan sivistystyön vaikuttavuutta ja suuntaviivaopintoja koskeneen arviointihankkeen juuri valmistuneessa loppuraportissa, että opintokeskukset ovat ottaneet suuntaviivaopintoja koskevan tehtävän vastaan "positiivisesti ja aktiivisesti".

Uudet haasteet ja uudenlaisten toimintamuotojen kehittäminen edellyttävät kuitenkin myös rahallista resursointia. Opetusministeriö myönsikin vuonna 2006 opintokeskuksille erillisavustuksen, jolla haluttiin tukea opintokerhotoiminnan kehittämistä vastaamaan entistä paremmin tämänhetkisiä yhteiskunnallisia haasteita. Sitä

vastoin itse opintokerho-opiskeluun myönnetty valtion tuki on jäänyt viime vuosina vähäiseksi ja vuoden 2007 valtion budjetissa suorastaan romahtanut. Myös opintokeskuksille osoitettu valtionosuus opintokeskusten muuhun opintotoimintaan (opetustuntien enimmäismäärä) on riittämätön kansalaisjärjestöjen tarpeisiin nähden. Myös opetustunteina toteutettu toiminta sisältää suurelta osin suuntaviivaopintoja.

Tällä hetkellä opintokerhotunnin yksikköhinnan pienuus vaikeuttaa eniten niiden mahdollisuuksien hyödyntämistä, joita opintokerhotoiminta tarjoaa. Yksikköhintaa pudotettiin vuonna 2003 neljään euroon, eikä siihen ole tämän jälkeen tehty indeksitarkastuksia. Edellä mainittu opintokeskusten yhteinen opintokerhotoiminnan kehittämishanke osoitti selkeän tarpeen nostaa opintokerhojen tuntihintaa. Erityisesti opintokeskuksilla tulisi olla mahdollisuus resursoida tavanomaista intensiivisempää opintotoimintaa harjoittavia opintokerhoja muita enemmän. Tällaisia kerhoja ovat mm. suuntaviivaopintojen teemoja opiskelevat opintokerhot. Ennen vuotta 1994 haasteellisimpia opintokerhoja varten oli-kin olemassa ns. korotettua valtionapua.

Kun valtionosuutta opintokeskusten opintokerhotoimintaan lisätään 510 000 eurolla, tämä tulisi tehdä korottamalla opintokerhojen yksikköhintaa kahdella eurolla niin, että yksikköhinta olisi nykyisen neljän euron sijaan kuusi euroa ja valtionosuus opintokerhotoimintaan yhteensä 1 530 000 euroa valtionosuuteen oikeuttavien

TAA 621/2007 vp — Heikki A. Ollila /kok ym.

yksiköiden ollessa enintään 255 000 opintokerhotuntia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2008 talousarvioon momentille 29.30.53 lisäyksenä 510 000 euroa opintokeskusten opintokerhotoimintaan.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2007

Heikki A. Ollila /kok
Tuomo Hänninen /kesk
Päivi Lipponen /sd

Minna Sirnö /vas
Kirsi Ojansuu /vihr